

Stärkt stöd till barn som anhöriga

Merike Hansson

2018-03-21

Nationellt samarbete för stärkt stöd till barn som anhöriga

- Uppdrag utifrån regeringens ANDT-strategier 2011–2020
- Samarbete på nationell nivå:
 - Socialstyrelsen
 - Nationellt kompetenscentrum anhöriga (Nka)
 - Folkhälsomyndigheten
 - Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
 - Centralförbundet för Alkohol- och Narkotikaupplysning (CAN)

Utgångspunkter

- Rätten till en trygg uppväxt (SoL)
- 5 kap. 7 § HSL
- Kunskap om risker och konsekvenser (registerstudier)
- Folkhälsofråga
- Merkostnaden är minst 35 miljarder årligen
- Det går att förebygga med rätt stöd!

Hur många barn är det? Många...

Någon gång under uppväxten:

- **17 %** förälder missbruk och/eller psykisk ohälsa
- **7,8 %** förälder som vårdats på sjukhus pga missbruk och/eller psykisk ohälsa
- **14 %** våld i familjen

Registerstudier från CHESS/KI (se anhoriga.se)
Våld mot barn 2016. En nationell kartläggning. Allmänna Barnhuset 2017

Unga omsorgsgivare i Sverige (15 år)

- **7 %** utför omfattande omsorgsarbete
- **3 %** stannar hemma från skolan minst 1 gång/vecka för att ta hand om förälder, syskon eller annan anhörig

Unga omsorgsgivare i Sverige. Nordenfors, Melander & Daneback (2014)
n=2424

Var finns de här barnen? Överallt...

- **Mödra- och barnhälsovården** möter föräldrar med sårbarhet och egna svårigheter
- **Förskola och skola** ser när barn inte mår bra
- **Elevhälsan** har hälsosamtal
- **Fritid** möter unga med svårigheter hemma
- **BUP** möter barn med våld och andra allvarliga problem i familjen
- **Primärvården** har patienter som är föräldrar
- **Socialtjänstens** olika enheter möter föräldrar
- **Missbruks- och beroendevården** möter föräldrar
- **Psykiatri** möter föräldrar
- **Övrig sjukvård**, inkl. cancervård, hemsjukvård, palliativ vård...
- Ambulans, räddningstjänst, polis, akutsjukvård, IVA...

Vad behöver samhället göra?

- Upptäcka och stödja i mödra- och barnhälsovård
- Tidigt stöd i föräldraskap – universellt och riktat
- I förskola och skola se orsaker till barns symtom
- För vuxen med missbruk, psykisk ohälsa, allvarlig sjukd
uppmärksamma barns behov och föräldraskap
 - Jobba familjeorienterat och samordnat
 - Minska risk- och stärka skyddsfaktorer
 - Stöd till alla berörda – individuellt, som par och familj

Framför allt: SAMVERKA!

Tack!

Kunskapsguiden.se – tema Barn som anhöriga

<http://www.kunskapsguiden.se/barn-och-unga/Teman/Barn-som-anhoriga/Sidor/default.aspx>

Nka:s hemsida www.anhoriga.se

Publikationer, filmer, konferenser, länkar, nyhetsbrev etc.